

Kaksikymmentä vuotta täyttävän Taidekeskus Ahjon tuli palaa vahvana - kuvagalleria

- **Olli Sorjonen**
- **Kimmo Kirves**

Joensuun Taidekeskus Ahjo on poikkeuksellinen tapaus – koko maan mittakaavassa. Se on täysin taiteilijavetoinen, se ei ota provisiota myymistään taideteoksista, se on pysynyt pystyssä ja samalla paikalla jo kaksikymmentä vuotta.

Puhumattakaan poikkeuksellisen komeasta ja valoisasta näyttelytilasta.

– Jo ylipäätään se, että olemme edelleen olemassa on hienoa, ei millään lailla itsestään selvää, sanoo kuvataiteilija **Jokke Saharinen**.

Saharinen oli Taidekeskus Ahjon kannatusyhdistyksen ensimmäinen puheenjohtaja.

Alun alkujaan Ahjon muodostivat Joensuun taitelijaseura, Pohjois-Karjalan Kätsä ry sekä Pohjois-Karjalan valokuvataiteen seura.

– Yhteisöllisyys eri taiteen alojen välillä oli silloin nousussa oleva juttu. Halusimme tuoda taiteen tekemiseen uudenlaista ajattelua kasaamalla kaikki toimijat saman katon alle, Saharinen muistelee Ahjon alkutaivalta.

Valokuvaajilla oli tuohon aikaan oma Luukkunsa ja taiteilijoilla Artteli.

– Artteli oli pieni ja syrjässä. Aloimme sen takia kartoittaa sopivia tiloja, johon kaikki mahtuisivat.

Nykyisissä Ahjon tiloissa toimi vielä tuohon aikaan Joensuun tanssiopisto.

Pienoisen ”väännön” jälkeen tilan sai kuitenkin Ahjo. Paikan vuokra oli lopulta tanssiopistolle liian kova.

– Ja olihan siinä kulttuuria rahoittaville tahoille se porkkana, että sitten olimme kaikki samassa läjässä, Saharinen nauraa.

Vakavampana pyrkimyksenä oli luoda paikallisille taiteilijoille aiempaa enemmän työtilaisuuksia.

Taidekeskus Ahjossa kolmikko Saharinen-Ollikainen-Kettunen helmikuussa 2018.

Toiminnassa isossa roolissa olivatkin alussa taidekasvatus, tapahtumat ja luennot.

– Alusta saakka ajatuksena oli, että toiminta olisi muutakin kuin näyttelyitä.

Poikkitaiteellinen galleriatoiminta aloitettiin ryminällä, ei hiljaiseen hissutellen.

– Saimme apurahaa kaupungilta, taidetoimikunnalta ja ennen kaikkea opetusministeriöltä. Pystyimme tuottamaan kunnolla tuotettuja taidenäyttelyitä heti alkuun.

Ensimmäinen näyttely oli **Veli Granön** valokuvanäyttely, sen jälkeen esillä oli muun muassa graffititaidetta, nousevien nuorten naistaiteilijoiden teoksia, suoteemaa ja niin edelleen.

– Moni näyttelyistä noteerattiin valtakunnallisestikin, ja Ahjon nimi tuli nopeasti tutuiksi alan ihmisille. Siihen aikaan esimerkiksi graffitien nostaminen galleriaan ei ollut vielä niin tavanomaista kuin nykyään.

Parhaimpina vuosina Ahjossa on käynyt yli kymmentuhatta näyttelyvierasta.

Nykyisin kävijämäärä on vakiintunut 8 000-9 000:een.

– Meillä on 30-50 näyttelyä vuodessa ja sen lisäksi parikymmentä isompaa tapahtumaa, kertoo Ahjon kannatusyhdistyksen puheenjohtaja **Juha Kettunen**.

Näyttelyt valitaan hakemusten perusteella.

Valinnat tekee ammattitaiteilijoista koostuva kaksijäseninen raati. Haku aika seuraavalle vuodelle päättyy syksyisin.

– Hakemuksia tulee riittävästi, mutta ei se haittaisi, jos niitä tulisi enemmänkin, Kettunen muotoilee.

Saharinen sanoo suoremmin.

– Mitä enemmän hakemuksia, sen helpompi olisi valita tasokkaita näyttelyitä ja kasvattaa Ahjon mainetta.

Molemmat ovat samaa mieltä siitä, että myös Ahjon tulee olla aktiivinen, jotta hyviä hakemuksia saadaan vastaanottaa jatkossakin.

– Missään vaiheessa ei voi alkaa luottaa siihen, että homma pyörisi itsestään, vaikka Ahjolla onkin hyvä maine suomalaisten taiteilijoiden keskuudessa, Kettunen linjaa.

Ahjon näyttelytila mahdollistaa paljon.

Yksi toimija voi vuokrata kaikki neljä salia, tai sitten ne voidaan vuokrata kaikki erikseen.

– Jos kukaan yksittäinen vuokraaja ei vuokraa kerralla kaikkia tiloja, pyrimme ottamaan ainakin yhteen tilaan paikallisen taiteilijan jokaiseen näyttelyyn, Kettunen valaisee.

Varsinaista paikallistaiteilijakiintiötä Ahjossa ei kuitenkaan ole, vaan näyttelyt valitaan hakemusten tason perusteella.

Kaksikymmentä vuotta, neljä näyttelytilaa ja 30–50 näyttelyä vuodessa.

Ryhmänäyttelyissä jopa kymmeniä taiteilijoita kerrallaan.

Tähän päälle tanssit, teatterit ja muu toiminta.

Ahjossa vuosien aikana esiintyneiden taiteilijoiden lukumäärä nousee useisiin tuhansiin.

Nykyisin kannatusyhdistyksen jäseniä ovat Joensuun taitelijaseura sekä Itä-Suomen tanssin aluekeskus.

– Mielellämme ottaisimme toimintaan mukaan enemmänkin seuroja ja yhdistyksiä, uusia tekijöitä kaivataan koko ajan, Juha Kettunen sanoo.

Valtaosa Ahjon tuloista tulee näyttelyvuokrista.

– Kaikkiin näyttelyihimme on aina vapaa pääsy, Kettunen muistuttaa.

Kaupungilta saadaan sen verran, että perustoimintaa voidaan pyörittää.

Rahaa ulkopuolisten kuraattorien tuottamiin näyttelyihin tai kutsunäyttelyihin ei tällä haavaa ole.

– Se on sääli. Olisi hienoa pystyä nostamaan esille valtakunnan tasolla ajankohtaisia ja mielenkiintoisia asioita ja tuoda tänne hyviä tekijöitä esimerkiksi ulkomailta, Saharinen pohtii.

- Vaan eipä niitä ylimääräisiä touhutonnejakaan taida enää olla olemassa.

- Tärkeintä on perustoimintojen ylläpitäminen. Joka vuosi pyrimme tekemään jotain omaakin, Kettunen toteaa.

Juhlavuonna se oma on neliviikkoinen taidepäivä, jossa on mukana kuvataidetta, musiikkia, tanssia ja kirjallisuutta teemalla Rakenteilla taide.

- Meillä on koko ajan jotain kesken ja tekeillä. Otsikko katsoo samalla myös eteen- ja taaksepäin ja on riittävän monitulkintainen, Kettunen taustoittaa.

Taidenäyttelyyn on kutsuttu kaikki yhdistyksen aiemmat puheenjohtajat.

- Taiteiden välisyys on koko tapahtuman idea, Kettunen kuvailee.

- Ja sehän on ollut alusta saakka koko Ahjon toiminnan punainen lanka, Jokke Saharinen lisää.

Rakenteilla taide -monitaidetapahtuma 7.4-6.5.2018.